

Î N C H E I E R E

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lapinschi Nicolae împotriva SA "Mobiasbancă-Group Societe Generale" privind încasarea sumei depozitului neachitat, a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Lapinschi Nicolae și menținută hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2016, Lapinschi Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA "Mobiasbancă-Group Societe Generale" cu privire la încasarea sumei depozitului bancar în mărime de 40 000,64 dolari SUA și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Lapinschi Nicolae a indicat că, la 26 octombrie 2004, Lapinschi Nicolae a deschis la Filiala nr. 9 a SA "Mobiasbancă-Group Societe Generale" contul de depozit de tipul "Universal" cu nr. 109470, la care a depus în aceeași zi suma de 33 000 dolari SUA, cu rata dobânzii 6% anual. Întru confirmarea acestui fapt persoanele responsabile a acestei filiale i-au eliberat certificatul de economii, în care a fost consemnat, contra semnătură, depunerea sumei respective.

Ulterior, la diferite perioade de timp, a depus/extras din cont diferite sume, ca de exemplu: la 29 octombrie 2004 a depus suma de 100 dolari SUA, la 26 aprilie 2005 a retras suma de 5000 dolari SUA, la 27 iunie 2005 a depus suma de 1500 dolari SUA. Toate aceste depuneri sau retrageri fiind înregistrate/consemnate în certificatul de economii, pe care îl deține în original până la moment.

În anul 2014, s-a prezentat la sediul pârâtei pentru a ridica mijloacele bănești depozitate, însă i-a fost comunicat că soldul depozitului este zero. Întrucât nici personal și nici prin reprezentanți, nu a ridicat mijloacele bănești din depozitul

bancar, prin cererea din 15 mai 2015 a solicitat administrației băncii eliberarea ordinelor de eliberare a numerarului la contul de depozit, însă prin răspunsul din 03 iunie 2015 i s-a refuzat din motivul expirării termenelor de păstrare a acestor acte. Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 03 iulie 2015 reclamantul s-a adresat cu o altă cerere, la care administrația pârâtei, prin răspunsul din 28 iulie 2015 i-a comunicat că conform datelor stocate în sistemul informațional al băncii, în perioada 2004-2007, reclamantul a efectuat operațiuni de depunere și retragere pe contul deținut în dolari SUA, ultima retragere fiind înregistrată a la 06 noiembrie 2007, după care soldul contului a fost egal cu zero.

Ulterior, la 31 iulie 2015, pârâtei i-a mai fost adresată o cerere, la care însă nu a primit nici un răspuns. Pentru a soluționa chestiunea privind restituirea mijloacelor bănești pe cale extrajudiciară, la 28 octombrie 2015, s-a adresat cu cerere, prin care a solicitat restituirea mijloacelor depozitate, iar în cazul refuzului, să fie remise copiile extraselor la contul de depozit și copiile înscrierilor din Registrul de casă pentru perioada în care s-au efectuat depuneri și retrageri din contul de depozit. Drept răspuns, i s-a reiterat că depozitul a fost închis la 06 noiembrie 2007, anexându-se în confirmarea acestui fapt un extras la cont pentru perioada 27 octombrie 2006 - 06 noiembrie 2007, și că actele solicitate nu pot fi eliberate datorită expirării termenelor de păstrare.

Reclamantul accentuat că certificatul de economii deținut, constituie titlul de creanță valabil și justifică pretențiile sale față de pârât la restituirea mijloacelor bănești transmise cu titlu de depozit. A mai notat că analizând conținutul certificatului de economii, care atestă fiecare depunere și retragere din contul de depozit, cu extrasul la cont anexat de bancă la răspunsul din 13 noiembrie 2015, se reține că acest extras conține date eronate și irelevante contului de depozit.

Astfel, potrivit certificatului de economii reclamantul a deschis contul de depozit la 26 octombrie 2004, dată la care a fost depusă în cont suma de 33 000 dolari SUA, pe când prima operațiune la cont reflectată în extrasul la cont eliberat de pârâtă datează cu 27 octombrie 2006 - dată la care s-ar fi depus în cont suma de 1 910 dolari SUA, ceea ce nu corespunde adevărului. O asemenea depunere de bani la cont (27 octombrie 2006) în certificatul de economii nici nu este reflectată, or, ultima înscriere pertinentă în certificatul de economii datează cu 30 septembrie 2005 - dată la care s-au depus 250 dolari SUA, soldul constituia suma de 40 000, 64 dolari SUA.

A menționat că înscrierea din 27 octombrie 2005 din certificatul de economii nu este reală și relevantă, aceasta a fost înscrisă în mod abuziv de către angajații băncii în anul 2014, când s-a prezentat la sediul acesteia pentru a ridica mijloacele bănești, aceasta diferă esențial după modul scrisului, iar prin retragerea sumei de 133,35 dolari SUA, la acea dată soldul nu putea ajunge de la 40 000, 64 dolari SUA la 31 000 dolari SUA.

A subliniat că atâta timp cât contul de depozit era deschis în dolari SUA, acesta nu poate să reflecte depuneri sau retrageri în lei așa cum atestă extrasul de cont eliberat de pârâtă, fapt ce demonstrează încă o dată netemeinicia și ilegalitatea acestui act. A specificat că în legătură cu acțiunile abuzive și arbitrare ale pârâtei de deposedare ilegală de mijloacele bănești, care erau de fapt unicele economii pentru bătrânețe, i-au fost cauzate suferințe psihice puternice, care au dus la agravarea subită a sănătății sale, motiv pentru care urmează să repare prejudiciul

moral cauzat astfel.

A menționat că pentru a-și asigura bătrânețea a depozitat ultimele economii ale sale. La vârsta de 67 de ani avea anumite probleme de sănătate, însă starea sănătății era stabilă. Începând cu anul 2014, datorită stresului cauzat de pârâtă, fiind refuzată eliberarea economiilor depozitate, deoarece acestea ar fi fost primite în luna noiembrie 2007, starea sănătății s-a agravat esențial. Actele prezentate atestă cheltuielile suportate în legătură cu tratamentul efectuat, or, starea sănătății s-a înrăutățit din culpa pârâtei prin deposedarea abuzivă și ilegală de bani.

Pe lângă cerințele invocate inițial, reclamantul a solicitat încasarea din contul băncii a dobânzii de întârziere în mărime de 10 359, 43 de dolari SUA, calculată conform prevederilor art. 619 al Codului civil pentru perioada întârzierii 15 mai 2015-27 iulie 2016.

Prin hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Lapinschi Nicolae împotriva SA "Mobiasbancă-Group Societe Generale" cu privire la încasarea sumei depozitului neachitat, a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Lapinschi Nicolae și menținută hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Lapinschi Nicolae, casată decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudicare în instanța de apel.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Lapinschi Nicolae și menținută hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Pentru a emite soluția de respingere a acțiunii reclamantului, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, la 18 august 2003, reclamantul a deschis pe un termen de 12 luni depozitul "Pensionar-1", la care a depus suma de 27 000 lei. Potrivit prevederilor contractului, clientul se obligă să achite contravaloarea Smart-Cardului (purtător individual de informații) potrivit tarifului în vigoare, iar conform pct.4.1. din contract, banca poartă răspundere pentru păstrarea mijloacelor financiare pe contul clientului, cu condiția păstrării de către client a confidențialității codului PIN al Smart-Cardului. Condițiile privind utilizarea Smart-Cardului i-au fost aduse la cunoștință, a primit Smart-Cardul și a instalat codul PIN în mod confidențial și de sine-stătător. Din momentul semnării contractului purtând întreaga răspundere pentru confidențialitatea codului PIN, fapt confirmat prin semnătură reclamantului.

Ulterior, la 26 octombrie 2004, Lapinschi Nicolae a deschis un alt cont de depozit în dolari SUA, pe un termen de un an, pe care a depus suma de 33 000 dolari SUA. Pe parcursului perioadei cuprinse între anii 2004-2005, reclamantul a efectuat o serie de depuneri și retrageri, iar potrivit certificatului prezentat, la 27 octombrie 2005, contul acestuia indica un sold în sumă de 31 000 dolari SUA.

În aceeași perioadă, în cadrul Băncii a fost implementat un sistem informațional nou, cu denumirea ASBON+, iar pe perioada de tranziție la noul program (lunile iunie-octombrie 2005), casierii-controlori din cadrul băncii reflectau toate operațiunile efectuate de către clienți în conturile de depozit, în paralel, atât în noul sistem informațional, cât și în certificatele deținute de către

clienți.

Ținând cont că contractul de depozit a fost încheiat până la 26 octombrie 2005, Lapinschi Nicolae a încheiat un nou contract privind depunerea mijloacelor bănești în contul de depozit "Universal" în privința celor 31 000 dolari SUA, și a deschis un depozit prin transfer de pe cont curent. După 27 octombrie 2005 (când a fost prelungit contul de depozit ce "Universal" în dolari SUA), precum reiese din extrasele din sistemul informațional, Lapinschi Nicolae a efectuat mai multe tranzacții considerabile, fără a lua considerare dobânzile lunare calculate și ridicate de el, care nu au influențat mărimea soldului restant.

La 27 octombrie 2006, în legătură cu expirarea termenului contractului anterior de depozit, cu Lapinschi Nicolae a fost încheiat un nou contract de depozit, și contractul privind depunerea mijloacelor bănești în contul de depozit "Universal-1" în valută străină.

La fel, ca și în cazul contractului încheiat la 27 octombrie 2005, soldul restant de pe contul de depozit a fost plasat în continuare sub forma de depozit "Universal-1", iar la momentul încheierii contractului din 27 octombrie 2006, Lapinschi Nicolae cunoștea despre soldul curent, și anume – 1 910 dolari SUA, astfel cum este confirmat de punctul 1.1. din contractul semnat la 27 octombrie 2006.

Atât încheierea contractului, cât și celelalte operațiuni menționate mai sus puteau fi efectuate doar cu prezența personală a reclamantului. Ulterior operațiunilor din perioada indicată, ultima operațiune asupra contului de depozit a fost efectuată de către reclamant la 06 noiembrie 2007, astfel încât la data respectivă, Lapinschi Nicolae a retras soldul restant în mărime de 503 dolari SUA (cod operațiune 20103, ora 04:05:14 PM), balanța contului de depozit în dolari SUA urmare a acestei retrageri fiind egală cu zero.

Instanțele inferioare supunând unui control de comparație a informațiilor prezentate, au concluzionat că, datele din perioada când operațiunile pe cont se făceau în paralel în mod electronic și prin intermediul Certificatului, coincid. Or, nu corespund adevărului și ca urmare au fost caracterizate drept neîntemeiate argumentele reclamantului, precum că ar fi avut în cont un sold în mărime de 40 000 dolari SUA și că nu ar fi efectuat nici o operațiune în raport cu depozitul „Universal” deschis în dolari SUA după data de 30 septembrie 2005.

Astfel, procedura Băncii prevede că fără ca clientul să prezinte operatorului Cardul primit anterior și fără ca clientul să introducă codul PIN, stabilit personal de către client, nu puteau fi efectuate careva operațiuni. De altfel, operatorii-casieri nici nu puteau efectua careva operațiuni fără a cunoaște codul PIN, instalat personal de Lapinschi Nicolae și fără a deține Cardul de depozit care i-a fost eliberat doar într-un singur exemplar lui Lapinschi Nicolae.

La 13 februarie 2019, Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel a declarat recurs (suplinit la 13 aprilie 2019) împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei nu au aplicat legea care trebuie să fie aplicată, a interpretat eronat legea, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

La 09 aprilie 2019, SA "Mobiasbancă-Group Societe Generale" a depus o referință la recursul declarat de către Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul

Pitihin Pavel, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe

care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Lapinschi Nicolae reprezentat de avocatul Pitihin Pavel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova